

Remissvar ÖP 2040

ÖP och stödjande dokument i kommunen.

Det är angeläget att ny översiktsplan tas fram. Framgent bör planen uppdateras en gång per mandatperiod, inte som nu med mer än tio års mellanrum.

Med anledning av ny Översiktsplan och ny lagstiftning bör arbetet med att ta fram en vattentjänstplan startas under innevarande år. Även fler stödjande dokument behöver omarbetas framöver. Bland annat behöver den så kallade Trafikstrategin ses över och ett nytt program för Trafik tas fram.

Landsbygdsprogrammet togs fram 2012 och reviderades 2018 för att konkretisera nuvarande Översiktsplan. Dess riktlinjer för boendemöjligheter på landsbygd bör dessutom skrivas in i ÖP 2040, de lyder:

Riktlinjer

- Boendemöjligheterna på landsbygden och i yttertätorterna ska tas till vara och utvecklas i enlighet med Skövde kommuns översiktsplan.
- Kommunal detaljplanelagd mark för ny bostadsbyggnation ska finnas i yttertätorterna.
- Kommunen ska ha en positiv inställning till bostadsbyggnation utanför detaljplanelagt område på landsbygden.
- Kommunen ser bostadsbyggnation på landsbygden utanför detaljplanelagt område som ett viktigt verktyg för fastighetsutveckling, befolkningsutveckling samt tillväxt på landsbygden.
- Kommunen ska vara återhållsam med att kräva ny detaljplan vid förtätning av bostadsbyggnation utanför detaljplanelagt område, framförallt på landsbygd och jordbruksmark.

Skövdepartiet anser att dessa redan fastställda riktlinjer är en god grund för det ställningstagande som krävs i själva Översiktsplanen för att kunna ha en tillåtlig attityd till boende på landsbygd. Vi anser att denna attitydförändring är en konkurrensfördel som möjliggör för Skövde att erbjuda attraktiva boenden kostnadseffektivt. I synnerhet är det viktigt att se positivt på byggnation i nuvarande yttertätorters närmaste omland och inte låta en död hand vila på dessa ytor i väntan på detaljplaner.

Brukningsvärd jordbruksmark är mark som med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion. Dock får sådan mark tas i anspråk för ett väsentligt samhällsintresse. Bostadsförsörjningsbehovet är ett sådant väsentligt intresse, som ges företräde och detta ställningstagande om vikten av att underlätta boende och byggnation på landsbygd bör framgå av översiktsplanen, som ett nionde ställningstagande.

Åtta ställningstaganden.

1. Livsmiljön i fokus

Hållbar befolkningstillväxt

Befolkningstillväxten ska vara på en hållbar nivå så att kommunens välfärdstjänster, trygghet och infrastruktur hinner växa i samma takt. Det kostar att växa för fort och vi kan se ökade tomt- och bilköer, ökad otrygghet, dyra förtätningsprojekt samt brist på personal inom flera sektorer i kommunen.

Det är positivt att Översiktsplanen inom planperioden ger utrymme för en befolkningstillväxt till 75.000 invånare, dock är allt som pekas ut som möjligt inom planperioden inte genomförbart eller möjligt. En tillväxttakt under denna nivå är mer sannolik att nå med möjligheten och vinsten att kunna bibehålla goda kvaliteter i livsmiljön.

En alltför hög takt riskerar uppenbart att ske på bekostnad av goda livsmiljöer och medborgarnas trivsel och välbefinnande.

Att gestalta och tillskapa olika typer av mötesplatser är ett viktigt incitament för att tilltala människor, ge goda förutsättningar till att delta i olika aktiviteter samt att bryta olika barriärer i samhället.

2. Den nära staden

Skövde erbjuder en god livsmiljö, trygghet och närhet till olika former av service och dessa kvaliteter vill vi fortsätta att vårda och förvalta på bästa sätt när kommunen växer. En nära stad är för oss lika mycket som att det ska vara enkelt att ta sig ifrån landsbygden och våra yttertätorter in till centralortens utökade samhällsservice som att det urbaniserade boendet i staden har nära till en god och varierad service.

Täthet som norm, i betydelsen ökad förtätning, är därmed inte ett ställningstagande vi accepterar. Vi eftersträvar en kommun med mer av stadsspridning, växande yttertätorter och förbättrade kommunikationer som istället ökar kommunens boendeattraktivitet inte endast dess boende-densitet.

Täthet som norm bör därför utgå som ett ställningstagande i Översiktsplanen och för att undvika missförstånd bör det även tydliggöras att privatbilism och bilpendling är eftersträvansvärda och hållbara färdssätt i en arbetsmarknadsregion likt Skövde-regionen.

3. Levande och unika platser

Vi eftersträvar mer stadsspridning och boende i småhus (parhus, villor, kedje-/radhus) än förtätning och höga punkthus.

I centrala Skövde vill vi verka för mer av kvartersstruktur, bevarande av och tillskapande av grönområden och mer ljusinsläpp. Omvandling från verksamhetsområde till bostadsområde har visat sig vara mycket kostsamt* och med den begränsade skattebas som Skövde har är det angeläget att prioritera rätt saker och i rätt ordning.

Norrmalm, Mariesjö och Södermalm är tre områden som planeras att omvandlas i hög takt samtidigt och det kan inte göras enligt vår bedömning. Det är viktigt att tillse att nya bostäder och områden kompletterar dem som redan finns. Vi delar uppfattningen att ha kunskap om en plats kultur och kulturarv är grundläggande för att förstå platsen och vad som gör den attraktiv.

*Relativt jämförelsekommuner med snarlik befolkningsutveckling ökar vår skuldsättning snabbt som en följd av Skövdes stora fokus på förtätning genom stadsdelsomvandling som strategival. Den strategin är därför jämförelsevis dyr.

Stadsdelen Mariesjö i Skövde, Sverige, benämnes Mariesjö. Inte ett engelskt namn.

4. En levande landsbygd

Skövdes yttertätorter indelas i serviceort eller inte serviceort. Vårt förhållningssätt är att den skalan är mer analog än binär liksom att den är föränderlig över tid. Våra yttertätorter är navet på landsbygden och deras vikt och tillväxtkraft kan dessutom skifta över tid. Översiktsplanens uppdelning för dessa mindre orter riskerar att begränsa deras utveckling och möjlighet till etableringar om de inte i Översiktsplanen är utpekade som serviceorter.

Vi vill inte bygga så nära befintliga verksamheter att det begränsar deras möjlighet att utvecklas. Vår ambition och vilja är att skapa en god och trygg livsmiljö för alla invånare i kommunen, oavsett om du bosätter dig utanför staden eller på landsbygden. För att kunna leva, verka och bo där du trivs och mår bra behöver våra kommuninvånare ges möjlighet att kunna påverka sin boendemiljö, utbyggnadsplaner på orten / i sin närmiljö, servicefunktioner, kommunikationer och inte minst sin närhet till grönområden / närhet till naturen.

5. Ett grönskande Skövde

Skövderegionens främsta konkurrensmedel är inte att bygga en tätare stadskärna, likt Göteborg, tvärtom ligger attraktiviteten i att nyttja vår unika möjlighet och konkurrensfördel i ökad stadsspridning och därmed åstadkomma fler unika boenden, med egen gräsmatta och närhet till grönområden och natur.

Det kräver en strategi för attraktiv tillväxt i våra yttertätorter och dess omland.

Vi vill därför se att det byggs bostäder nära naturen utanför centralorten i motsats till en förtätning inne i centralorten som därmed begränsar och förminskar befintliga gröna ytor. Vi ser gärna en mångfald av fler kvalitativa och grönskande miljöer.

Natur är viktigt för vårt välbefinnande och framför allt i de centrumnära delarna av kommunen. Vi vill se mer kolonilotter och möjlighet till odling i tätorter.

Flyttkedjor

Vi eftersträvar betydligt kortare tomtköer. Vi behöver en ökad tomtproduktion i såväl yttertätorter som i centralortens närhet och fler flyttkedjor. För att åstadkomma fler flyttkedjor anser vi att allmännyttans främsta sociala uppdrag är att tillskapa olika typer av boenden lämpade för den äldre befolkningen över hela kommunen. Detta skulle väsentligt underlätta för dem som önskar sälja sin villa för att kunna flytta till något mer lättskött boende.

6. Trygghet, medskapande och samverkan

I all samhällsplanering ska den sociala aspekten med trygg närmiljö ges stor tyngd. Vuxennärvaro och social kontroll är väsentligt för att skapa trygghet i ungdomars vardag. Vi understryker vikten av att göra återkommande bakgrundskontroll av all personal som kommer i kontakt med barn och unga i vår kommun.

Brottsförebyggande rådet är ett mycket välfungerande nätverk mellan polis, Svenska kyrkan, kommunens skola och socialtjänst, väktarbolag, fastighetsbolag, räddningstjänst m fl för att förebygga och stävja kriminalitet, droganvändning och försäljning bland unga. Detta gemensamma arbete ska fortsätta och utvecklas så att befintliga rutiner och strukturer kan bestå och ge goda resultat.

Som synes av rubriken anser vi att ett ökat fokus på trygghet är påkallat i detta ställningstagande. Det är den enskilt viktigaste faktorn vid val av boplatser.

I vad sägs om ökad förankring och medverkan vid framtagande av Översiktsplan finns utrymme för förbättring. Så har till exempel den beredning som existerar för att bereda kommunens planer på samhällsbyggnadsområdet, Beredning Samhällsbyggnad, inte varit styrgrupp för framtagandet vilket hade varit lämpligt.

Istället har en mycket snäv krets politiker, KSAU, varit de enda man frågat medan planen fortfarande var i en kreativ fas och även fullmäktiges partigrupper har kommit in mycket sent i arbetet, eg. först vid detta samråd. Medborgardialog behövs tidigare.

7. En framtidssäkrad kommun

Skövde som garnisonsort, beredskap och civilförsvarets försörjningstrygghet

Skövde har ett särskilt ansvar för att stötta Försvarmakten inom ramen för totalförsvaret.

Försvarmakten är en av våra större arbetsgivare i kommunen och med en stor potential till utveckling och tillväxt kommande år. Ett kommande NATO medlemskap gör detta än mer påtagligt och även civilsamhället har uppgifter i vädlandsstöd.

EI, VA- och fibernäten bör stärkas med avbrottsfri kraft, skalskydd och cybersäkerhet. Det krävs en ökad förmåga för det kommunala bolaget Skövdes Energis elgenerator för samhällskritiska verksamheter och dubblerade matningar bör byggas.

Vi bör säkra tillgång till alternativ vattenförsörjning, skapa reserv uttagsbrunnar i Hökensås samt tillskapa ytterligare reningssteg för dricksvattnet. En egen elproduktion med solenergi och förmåga till lagring bl a i Skaraborgsvattens nät, men även på större tak i kommunen, behövs för att spara kostnader och ge möjlighet att förlänga driftstid vid elavbrott.

8. Skövde i Skaraborg

Infrastruktur, trafik, etableringar och kommunal samverkan

Det behövs fungerande leder för samtliga trafikslag. Från fotgängare, cyklister och bilister på det lokala planet till sammankopplingen med vår omvärld via bil, tåg och flyg.

Flygplatsen i Skövde är en strategiskt viktig fråga genom kommande förarlöst och elektriskt flyg som logistiknod och för de företagsetableringar som bygger dessa luftfarkoster.

Ett NATO medlemskap ger en ökad betydelse för flygplatser i vårt område. Vi vill nyetablera verksamheter / industrier på stora kringliggande markområden. För att försäkra oss om att vi kan ha en fungerande flygkommunikation i en framtid vill vi dock inte bebygga landningsbanan. Alla nyetableringar av industri inom kommunen behöver planeras utifrån befintlig och planerad möjlig infrastruktur på vårt väg- och

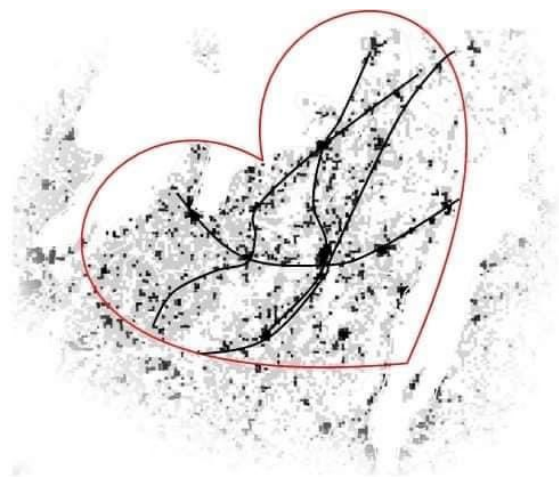
gatunät för att inte skapa onödiga trafikproblem. Eftertanke och framförhållning kring logistikflödet krävs för att hitta bra och robusta lösningar för våra invånare.

Företagspark

Skövdes företagspark har fokus mot IT och fordonsindustri och det fokuset vill vi behålla, men vi ser gärna en utökad utbyggnadstakt av lokaler för dessa nyetableringar genom att Skövdes bolag Kreativa Hus säljer av sina fullbelagda byggnader med etablerade företag till privata fastighetsbolag och därefter bygger nya lokaler till nystartade företag för det frigjorda kapitalet.

Skövde-regionen

Skövde-regionen, som arbetsmarknadsområde, definieras av pendlingstider

Figur. Befolkningstäthet och infrastruktur i Skövde-regionen.

Forskning visar att kvinnor och personer med lågavlönade yrken har lägre tolerans för sin pendlingstid. För oss är goda kommunikationer, såsom kortare bilköer och kortare restider, därför inte endast en fråga om ett gott företagsklimat, utan även en frihets- och jämställdhetsfråga.

Vistelsetiderna för barnen på förskola och fritidshem kortas även ned. Så kan därför Skövde-regionen växa sig större för fler människor.

Regionens styrka är dess många medelstora orter. Kommunal samverkan är därför särskilt viktigt i vår region kring upphandlingar, kommunala tjänster och övrig expertis eftersom vi till skillnad från de flesta andra områden inte domineras av en enda stor centralort. Vi blir därför starkast i tätt samarbete med andra kommuner.

Infart / förbifart för riksväg 49 beskrivs i översiktsplanen behöva utredas. Detta har redan samstämmt sagts i de två största partiernas remissvar på kommunens trafikstrategi år 2012.

9 Februari 2022

Vi menar att det nu är hög tid att i Översiktsplanen reservera en korridor för förbifart av riksväg 49, sannolikt i linje med Källedalsbäckens bäckravin, från Våmb till Segerstorp.

Att etablera noder för förarlöst flyg och elflyg är av särskild vikt för Skövde regionen eftersom detta transportsätt kan överbrygga Väner och Vättern med snabba miljövänliga transporter till Linköping, Karlstad, Oslo mfl orter.

Simsjöområdet

Vi anser att detaljplaner för befintlig bebyggelse så som föreslås är gott beskrivet men att detaljplaner för kringliggande högplatå också bör tas fram. Dessa bör inte pekas ut som utredningsområden utan istället benämnas som bostadsområden.

Flygplatsområdet

Vi anser att framtidens hållbara mobilitet till stor del omfattar elflyg och förarlöst/autonomt flyg. Efter ett inträde i NATO förändras vår region ur ett totalförsvarsperspektiv, vilket även det talar för fortsatt flygplatsverksamhet här i Sveriges största garnisonsort. Vår ståndpunkt är därför att flygplatsområdet Locketorp i Översiktsplanen utpekas som lämpligt för flyg- och flygplatsverksamhet och således utpekas som infrastruktur i planen, inte endast som verksamhetsområde.

Större industrietableringar är fortsatt både önskat och lämpat på ytor väster om landningsbanan, men inte på landningsbanan. All den yta som utpekas i Locketorp bör köpas in och detaljplaneläggas för att snabbt kunna etablera industrier som ej behöver landningsbana bredvid densamma istället för att placeras ovanpå.

Övriga synpunkter

I kapitlet Utomhusverksamheter omnämns anläggningar för fotboll och annan utomhusverksamhet, där saknas i texten serviceorten Skultorp. Det är viktigt att tillgodose idrottsverksamhet i de södra delarna av kommunen. Behovet av spontanidrottsplatser bör uppmärksammas då det gör kommunen mer levande och aktiv och inte minst i de mindre orterna i kommunen.